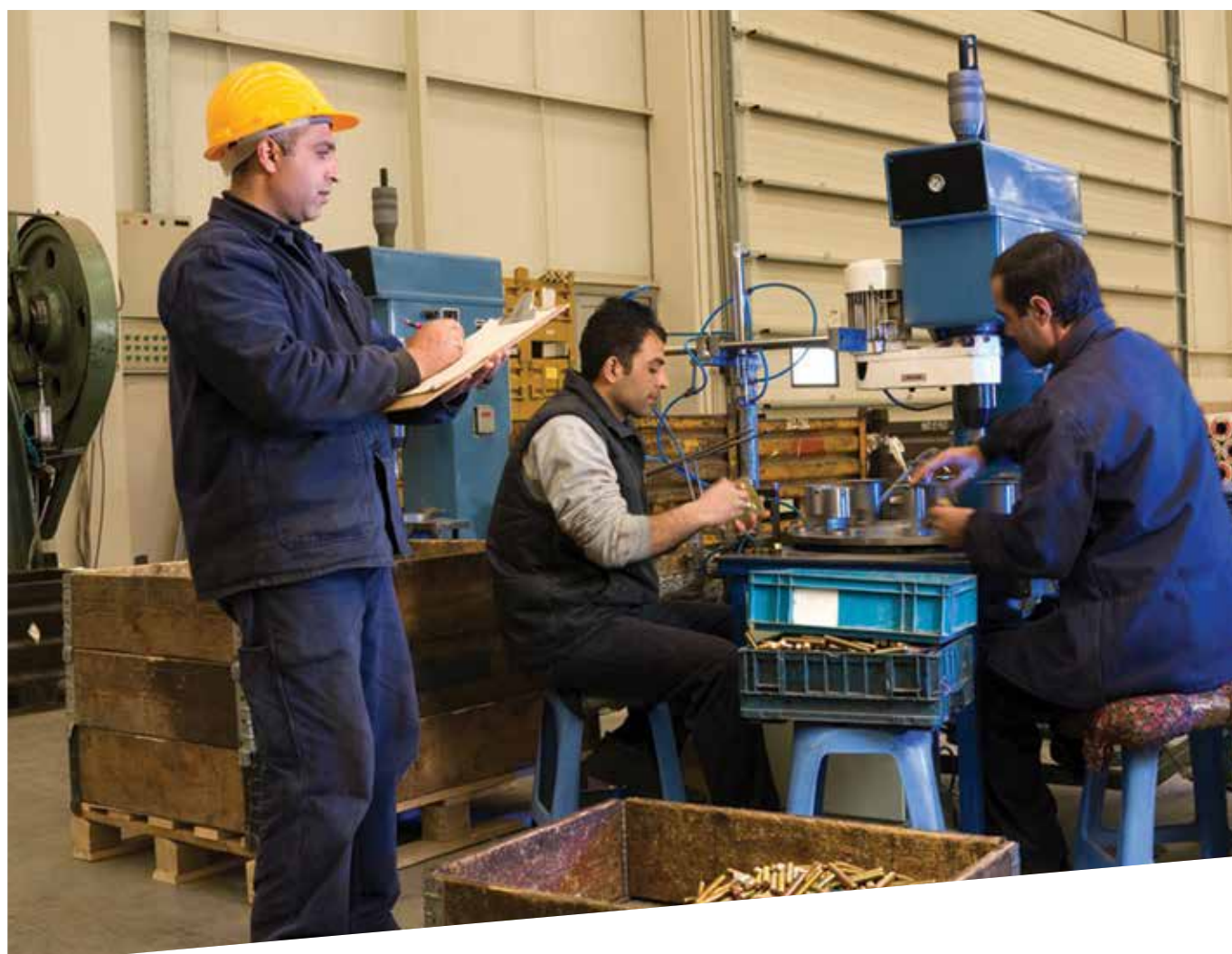

Meer veiligheid op de werkvloer

Werken aan kennis en bewustwording

Herken, erken en voorkom onveilige arbeidsomstandigheden, zegt Onderzoekscommissie Tilburg Chroom-6 in het rapport 'Door het stof'. Hoe kun je dat doen? En wat kunnen SW-bedrijven leren van deze casus?

'Ook al zijn medewerkers gedetacheerd, het blijven jouw medewerkers'

In het rapport 'Door het stof' (dat afgelopen voorjaar verscheen) constateert Onderzoekscommissie Tilburg Chroom-6 dat onnodig leed is veroorzaakt door onbeschermd werken met de kankerverwekkende stof chroom-6 op locatie bij NS-NedTrain in Tilburg. Meerdere partijen waren verantwoordelijk voor veilige werkomstandigheden, toch ging het mis. Het rapport bevat adviezen die de SW-sector ter harte kan nemen. Ook in de SW werken mensen vaak op locatie. Hoe houd je aandacht voor gezond en veilig werken, juist ook bij externe plaatsingen? Twee arbocoördinatoren en een directeur vertellen hoe hun bedrijf dit aanpakt en welke invloed het rapport heeft.

Herkenning en verantwoordelijkheid

Tineke Lissenburg, KAM-adviseur bij UW, is lid van de klankbordgroep Arbo van Cedris. De casus 'Tilburg chroom-6' werd daar besproken en dat maakte haar meer bewust van risico's. 'Wij plaatsen mensen door naar andere bedrijven en begeleiden ze. Maar daarbij is ons niet altijd duidelijk wie strikt gezien de werkgever is. Ook zijn begeleiders niet altijd goed opgeleid om risico's te herkennen. Na het gesprek in de klankbordgroep hebben we bij UW onze contracten met opdrachtgevers nog eens kritisch bekeken. We checken nu wie verantwoordelijk is op de werkvloer en hoe het toezicht is geregeld. Daarnaast gaan we onze begeleiders opleiden, zodat ze basiskennis hebben over veiligheid op de werkvloer.'

Bewustwording

Het belangrijkste leerpunt voor UW is bewustwording. 'Aan veel soorten werk kleven risico's. Niet alleen bij werk met gevaarlijke stoffen als chroom-6. Eén keer heb ik werk geweigerd omdat materialen met bestrijdingsmiddelen waren geïmpregneerd. Een andere keer vanwege gevaarlijke machines. Je kunt risico's niet helemaal afdekken, maar je kunt wél zorgen voor voldoende

Om organisaties te ondersteunen bij veilige arbeidsomstandigheden, ontwikkelden SBCM en Cedris de leidraad 'Gezond en veilig aan de slag'. Deze is te vinden via www.sbcm.nl. Daarnaast is er de Arbocatalogus voor de SW (www.arbocatalogussw.nl) met een deelcatalogus Detacheren en een deelcatalogus Gevaarlijke stoffen.

de bewustwording binnen de organisatie en bij klanten. Dat begint bij de accountmanagers die werk inkopen.' Ook Pantar werkt aan bewustwording, zowel intern als extern. Dat vertelt Jeroen Gerritsen, adviseur HR Specialistische ondersteuning Arbo. 'Intern werken we aan bewustwording via "de lijn": van het management tot de medewerkers op de werkvloer. In het gesprek met onze opdrachtgevers vragen we altijd naar de RI&E en we nemen samen de Arbocatalogus door. We laten een bedrijf ook weten hoe het arbeidsrisico's kan vertalen voor de doelgroep: in plaats van een waarschuwend tekst kun je beter een afbeelding gebruiken. In de toekomst willen we op basis van onze kennis over veiligheid producten aanbieden aan klanten, zoals trainingen en veiligheidsanalyses. De vraag is wel: hoe ver gaan we? Onze opdrachtgevers hebben ook een eigen verantwoordelijkheid.'

Risico's bespreken

Gerritsen was tweemaal betrokken bij een mogelijk onveilige arbeidssituatie. 'In 2018 bleek er asbest te zijn op locatie bij een van onze opdrachtgevers. Dat hebben we toen samen met die organisatie meteen aangepakt. Een andere keer wilde een opdrachtgever een lijmstof gebruiken waarin schadelijke oplosmiddelen zaten. Na een goed gesprek over de risico's is een alternatieve stof gekozen. Zo blijkt dat kennis en bewustwording helpen. Als er iets misgaat, is dat vaak vanwege onwetendheid.' Het onderzoeksrapport laat volgens Jeroen zien dat veilige arbeidsomstandigheden *top of mind* zouden

moeten zijn bij bedrijven. 'Het is belangrijk dat er binnen de organisatie mensen zijn met de juiste autoriteit, kennis, durf en vaardigheden om het thema bespreekbaar te maken en te houden. Daarnaast is het nodig dat iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt.'

Uiterst relevant

Yvonne van Mierlo is directeur van Ergon en was lid van Onderzoekscommissie Tilburg Chroom-6. Dat heeft haar kritischer gemaakt. 'Vroeger geloofde ik eerder dat de werksituatie veilig was als de opdrachtgever dat aangaf in de RI&E. Nu vragen we meer door. Door het rapport weet ik dat regelgeving alléén niet voldoende is; behalve een RI&E is er een plan van aanpak nodig waarin bijvoorbeeld het toezicht is geregeld. Daar vragen we ook naar bij externe werkgevers. Periodiek doen we dat opnieuw, vooral bij nieuwe werkzaamheden.' Yvonne hoopt dat 'we in onze sector alert zijn op veiligheid, binnen en buiten de eigen organisatie. Zeker bij veranderende activiteiten en werkomstandigheden. Blijf in gesprek met opdrachtgevers, check en vraag door. En durf een duidelijke lijn te trekken. Ook al zijn medewerkers gedetacheerd, het blijven jouw medewerkers voor wie je verantwoordelijkheid draagt. Bij de bespreking van het onderzoeksrapport zei de staatssecretaris: "In Nederland zijn er meer doden door bedrijfsongevallen dan door verkeersongevallen, maar daar is nog te weinig aandacht voor." Die wetenschap maakt veiligheid op de werkvloer een uiterst relevant thema.' ●